

Siguldas novada attīstības programma

2021.–2027. GADAM

ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBAS
ZIŅOJUMS

S!GULDA
AIZRAUJ

Ievads

Siguldas novada attīstības programmas 2021.-2027. gadam (turpmāk – Siguldas novada Attīstības programma) uzraudzības sistēmas mērķis ir nodrošināt iespēju izvērtēt teritorijas attīstību, kas palīdz sekot līdzi tam, vai norisinās virzība uz stratēģisko uzstādījumu sasniegšanu. Vienlaicīgi uzraudzības sistēmai jānodrošina attīstības plānošanas procesa caurspīdīgums, lai sabiedrība un visas attīstības plānošanā iesaistītas puses varētu sekot līdzi šī dokumenta ieviešanas progresam.

Lai Siguldas novada pašvaldībai un tās domei būtu iespējams sekot līdzi, vai izstrādātā attīstības programma tiek ieviesta kā plānots, ir izstrādāta Siguldas novada Attīstības programmas īstenošanas uzraudzības kārtība.

Uzraudzības sistēmai jābūt sistemātiskai rīcību, resursu un rezultātu pārbaudei. Tā ietver uzraudzības sistēmas uzdevumus, uzraudzības elementus un procesu.

Katru gadu, vienlaicīgi ar Siguldas novada pašvaldības publiskā pārskata izstrādi, tiek veikts Siguldas novada Attīstības programmas uzraudzības process:

- tiek apkopoti dati par īstenotajām rīcībām (pasākumi/aktivitātes), saskaņā ar Rīcības plānu;
- tiek apkopoti teritorijas attīstības rādītāju dati;
- tiek apkopoti dati par darbību rezultativajiem rādītājiem.

Uzraudzības ziņojums par Siguldas novada Attīstības programmas ieviešanu sagatavots par 2023.gadu un sagatavošanā piedalījušās pašvaldības struktūrvienības un kapitālsabiedrības.

Uzraudzības rādītāji

Uzraudzības sistēma sastāv no uzraudzības rādītājiem (datu bāzes), kas tiek regulāri analizēti un galvenie secinājumi iekļauti uzraudzības ziņojumā.

Uzraudzības sistēmu veido trīs veida rādītāji un kombinējot šo rādītāju analīzi, iespējams nodrošināt sekmīgu dokumenta ieviešanas uzraudzības procesu:

- **teritorijas attīstības rādītāji** (skatīt 1. tabulu) – nozīmīgākie teritoriju attīstību raksturojošie sociālekonomiskie rādītāji (pastāvīgo iedzīvotāju skaita izmaiņas, bezdarba līmenis, teritorijas attīstības indekss u.c. rādītāji);
- **darbības rezultātu rādītāji** (skatīt 2. tabulu) – veikto darbību novērtējuma kvantitatīvie rādītāji, saskaņā ar kuriem tiek mērīta pašvaldības administrācijas darbības efektivitāte Siguldas novada Attīstības programmas īstenošanā (piemēram, apgaismoto ielu īpatsvars %, sporta skolas audzēkņu skaits, valsts un starptautiska mēroga sporta pasākumu skaits u.c.);

1. tabula. **Teritorijas attīstības rādītāji**

Rādītājs	2021.gads	2022.gads	2023.gads	Vēlamā tendence	Avots
Iedzīvotāju skaits	30 625 (2021. gads)	30 917	31304	↗	CSP
Iedzīvotāju skaits uz vienu mājsaimniecību	2,63 (2020. gads)*	2,76	2,67	↘	CSP
Bezdarbs (%)	4,6 (2021. gads)*	4	3,9	↘	NVA
Dzimumstības vispārīgais koeficients (uz 1000 iedzīvotājiem)	9,53 (2020. gads)*	12	10,7	↘	CSP
Uzņēmumos nodarbināto skaits	9324 (2020. gads)*	14530	12 845	↘	CSP
Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits	3054 (2020. gads)*	2712	2869	↗	CSP
Novada uzņēmumos nodarbināto skaits pret iedzīvotāju skaitu (%)	10,03 (2020. gads)*	28,36	19,44	↘	CSP
Nodarbināto īpatsvars (%)	40,25 (2020. gads)*	46,99	50,36	↗	STAGE II

Nodarbināto skaits novada teritorijā (vidējais darbinieku skaits pēc faktiskās darbavietas)	12 617 (2020. gads)	8767	14751		CSP
Tūrisma mītnēs apkalpoto personu skaits	37 901 (2020. gads)*	35 385	71498		CSP

"*" Statistikas dati kas raksturo pašreizējo situāciju, uzrādīti esošo novadu griezumā, ieskaitot Vangažu pilsētu

- pieaug
- samazinās
- nenotiek izmaiņas

Tabulā lietotie saīsinājumi:

CSP – Centrālā statistikas pārvalde

STAGE II – interaktīvs karšu pārlūks, kas nodrošina Oficiālās statistikas portālā publicēto ģeotelpiskās statistikas rādītāju dinamisku attēlošanu tematiskajās kartē (geo.stat.gov.lv/stage2/#)

2. tabula. Darbības rezultātu rādītāji

Nr. p.k.	Rādītājs	Datu avots	Bāzes gads 2021. gads II pusgads *	2022. gads	2023. gads	Tendence salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu 	Plānotais attīstības virziens uz 2027. gadu
DEMOGRĀFIJA							
1..	Iedzīvotāju skaits darbības vecumā	CSP	20875	18228	19201		
2.	Dabiskais pieaugums (-1 gads)	CSP	10	28	-64		un
IZGLĪTĪBA							
3.	Siguldas novadā deklarēto pirmsskolas vecuma bērnu īpatsvars, kas apmeklē Siguldas novada pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādes vai skolu pirmsskolas grupas (%)	pašvaldība	84,7%	81,3%	99,54%		
4.	Pirmsskolas vecuma bērnu skaits, kas reģistrēti rindā uz vietu Siguldas novada pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēs (neskatoties uz vecumu)	pašvaldība	702	687	918		
5.	Izglītojamo skaits novada izglītības iestādēs	IZM	3847 skolās 1772 - PII	4018 – skolās 1782 - PII	4153 skolās' 1727-PII		
6.	Interesu izglītības programmu skaits	pašvaldība	254	194	234		
7.	Profesionālās ievirzes izglītības programmu skaits	pašvaldība	73	72	75		
8.	Skolēnu skaits profesionālās ievirzes izglītības iestādēs	pašvaldība	1710	1701	1550		
9.	Pašvaldības apmaksāto darbavietu skaits vasarā skolēnu nodarbinātības projektā	pašvaldība	218	292	420		
10.	Finansiāli atbalstītie jauniešu iniciatīvu projekti (skaits)	pašvaldība	12	15	15		
11.	Nodrošināta iespēja apgūt speciālās izglītības programmas pašvaldības izglītības iestādēs (bērnu/skolēnu skaits)	pašvaldība	134 (PI – 23) Skolas-111)	157 (PI–20, skolas-137)	178(skolās 151, PII- 27)		
12.	Izglītības iestāžu īstenotie projekti, kuros tiek piesaistīts Eiropas struktūrfondu finansējums (skaits)	pašvaldība	18	16	16		
13.	Valsts mācību priekšmetu olimpiāžu un zinātnisko lasījumu laureātu skaits	pašvaldība	7	14	15		

VESELĪBAS APRŪPE UN SOCIĀLIE PAKALPOJUMI							
14.	Ģimenes ārstu skaits uz 10000 iedzīvotājiem	SPKC	5,87	5,86	5,86	↔	↔ vai ↗
15.	Ģimenes ārstu skaits	SPKC	18	18	18	↔	↔ vai ↗
16.	Sociālās palīdzības pabalstus saņēmušo skaits	pašvaldība	220 mājsaimniecības 364 personas	686 mājsaimn. 1229 pers.	619 Mājsaimn. 953 pers.	↘	↗ /vērtē kontekstā ar vajadzību
17.	Sociālo pakalpojumu saņēmēju skaits	pašvaldība	415	1593	963	↘	↗ /vērtē kontekstā ar vajadzību
18.	Nevalstiskā sektora līdzdarbība sociālo pakalpojumu sniegšanā (skaits)	pašvaldība	4	3	5	↗	↗ /vērtē kontekstā ar vajadzību
KULTŪRA							
19.	Profesionālās mākslas pasākumu skaits	pašvaldība	46	95	129	↗	↗
20.	Kultūras (t.sk. kultūrizglītojošo) pasākumu skaits	pašvaldība	141	305	497	↗	↗
21.	Starptautisku kultūras (mākslas, mūzikas u.c.) pasākumu skaits	pašvaldība	3	7	3	↘	↗
22.	Amatiermākslas kolektīvos un pulciņos iesaistījušos skaits	pašvaldība	1090	1036	1311	↗	↗
23.	Amatiermākslas pasākumu skaits	pašvaldība	29	70	79	↗	↗
24.	Kultūras pasākumu apmeklētāju skaits	pašvaldība	58190	85882	135448	↗	↗
25.	Īstenoto pasākumu skaits bērniem un ģimenēm ar bērniem	pašvaldība	22	76	97	↗	↗
26.	Pašvaldības finansējums kultūrai uz vienu iedzīvotāju (EUR)	pašvaldība	72,26	87,72	112	↗	↗
27.	Jaunizveidoti kultūras tūrisma pakalpojumi	pašvaldība	7	1	1	↔	↗
28.	Kultūras un radošo industriju jomā strādājošie uzņēmumi	pašvaldība	19	40	40	↔	↗
29.	Bibliotēku lietotāju skaits	pašvaldība	5982	5282	6421	↗	↗
30.	Bibliotēku apmeklēju skaits	pašvaldība	34518	48910	101041	↗	↗
31.	Izsniegumu skaits (krājuma apgrozījums)	pašvaldība	63372	99217	117951	↗	↗
32.	Aktivitātes/projekti sadarbībā ar Latvijas kultūras izglītības iestādēm (skaits)	pašvaldība	4	3	3	↔	↗
33.	Atbalstītās privātās iniciatīvas kultūras un mākslu jomā	pašvaldība	25	17	16	↘	↗
SPORTS UN VESELĪGS DŽĪVESVEIDS							

34.	Siguldas Sporta skolas audzēkņu skaits	pašvaldība	681	659	730	↗	↗
35.	Audzēkņu skaits ar sportu saistītās interešu izglītības un profesionālās ievirzes sporta nodarbībās NVO un Siguldas novada izglītības iestādēs (neskaitot Siguldas Sporta skolu)	pašvaldība	1232	1776	2231	↗	↗
36.	Sporta centru apmeklējumu skaits	pašvaldība	107 071	330642	384410	↗	↗
37.	Siguldas novada sporta organizāciju skaits (NVO)	pašvaldība	65	50	53	↗	↗ / ↔
38.	Sporta pasākumu skaits (t.sk. vietēja, valsts un starptautiska mēroga)	pašvaldība, NVO	46	146	225	↗	↗ ↔
PĀRVALDE							
39.	Pārvaldes darbinieku skaits, kuri iesaistījušies prasmju līmeņa paaugstināšanas programmās	pašvaldība	49	70	119	↗	↗
40.	Pašvaldības nozīmīgākās veidotās iniciatīvas sabiedrības iesaistē	pašvaldība	25	33	98	↗	↗
41.	Reģionālas un starptautiskas sadarbības projektu skaits	pašvaldība	1	1	1	↔	↗
DROŠĪBA							
42.	Pašvaldības policijas izsaukumu skaits	pašvaldības policija	1083	3514	3636	↗	↘
43.	Reģistrēto administratīvo pārkāpumu procesu skaits	pašvaldības policija	308	342	1179	↗	↔
INFRASTRUKTŪRA							
44.	Energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi pašvaldības iestādēs un kapitālsabiedrībās	pašvaldība	2	2	1	↘	↗
45.	Jauni pieslēgumi centralizētajai kanalizācijas sistēmai (skaits)	pašvaldība	Saltavots 2021. gadā- 82 Entalpija -0	Saltavots - 61	Saltavots- 60 Entalpija- 0	↘	↗
46.	Jauni pieslēgumi centralizētajai ūdensapgādes sistēmai (skaits)	pašvaldība	Saltavots 2021. gadā-72 Entalpija -2	Saltavots - 61	Saltavots- 64 Entalpija- 0	↗	↗

47.	Pašvaldības ceļi un ielas ar asfaltbetona un dubultā pārklājuma segumu (km)	pašvaldība	127,34	127,3	127,9		
48.	Apgaismoto ielu īpatsvars (%)	pašvaldība	72%	73%	75%		
49.	Gājēju, velosipēdu ceļi (km)	pašvaldība	49,245	49,245	49,245		
50.	Dalīti savākto sadzīves atkritumu daudzums (% no radītā sadzīves atkritumu daudzuma)	pašvaldība	15%	18%	20%		
UZŅĒMĒJDARBĪBA							
51.	Iedzīvotāju ienākuma nodoklis uz vienu iedzīvotāju (EUR)	Valsts kase	689	980	1091		
52.	Komercreģistrā un Uzņēmumu reģistrā reģistrētie uzņēmumi	LUSOFT	159	125	138		
53.	Komercreģistrā un Uzņēmumu reģistrā likvidētie uzņēmumi	LUSOFT	186	154	101		
54.	Novadā aktīvo uzņēmumu skaits (bez biedrībām)	LURSOFT	1285	2887	2930		
55.	Pašvaldības budžeta ieņēmumi (EUR)	Pašvaldība, Valsts kase	51 670 914 (kopā ar Vangažu 1.pusgadu)	56 374 776	59 228 604		
56.	Reģistrēto ilgstošo bezdarbnieku skaits	NVA	892	780	770		
TŪRISMS							
57.	Tūristu nakšņošanas mītnu skaits	CSP	26	32	37		
58.	Tūristu un viesu vidējais uzturēšanās ilgums novadā	CSP	1,44	1,38	1,58		
59.	Apmeklētāju skaits Tūrisma informācijas centrā un lielākajos tūrisma objektos (Turaidas muzejrezervātā, Lēdurgas dendroparkā, u.c. objektos)	pašvaldība	157 529 (2021.gads)	256 584	282 500		

pieaug

samazinās

saglabājas iepriekšējā līmenī/esošais skaits

Tabulā lietotie saīsinājumi:

CSP – Centrālā statistikas pārvalde

PMPL – Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde

NVA – Nodarbinātības valsts aģentūra

SPKC – Slimību profilakses un kontroles centrs

NVO – nevalstiskā organizācija

IZM – Izglītības un zinātnes ministrija

nd – nav pieejami dati par 2021. gadu Siguldas novada griezumā pēc Administratīvi teritoriālās reformas 2021. gadā

(*) - Bāzes gads 2021. gads II pusgads nesniedz objektīvu priekšstatu, jo nav pieejami dati par pilnu gadu jaunizveidotā novada robežās, kā arī atsevišķus procesus būtiski ietekmē COVID 19 pandēmija.

3. Secinājumi

2023.gada uzraudzības ziņojumā ietvertie secinājumi nesatur izvērstu visu procesu analīzi, bet balstīti uz rezultatīvajiem rādītājiem.

Pašvaldības darbu un tā rezultātā arī uzraudzības rādītājus 2023.gadā turpināja ietekmēt iepriekšējos gados uzstādītās prioritātes un iespējas jomās, kurās centrā ir iedzīvotāji. Pēc pulcēšanās ierobežojumu atcelšanas, pandēmijas ietekmē, izglītības, kultūras, sporta un tūrisma jomām, kas ietekmē rezultatīvo rādītāju kāpumu 2022.gadā, turpinās visu šo rādītāju kāpums, salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu. Infrastruktūras attīstības projektu īstenošanu turpina ietekmēja būvniecības izmaksu pieaugums, kurš sekoja pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā. Karadarbības dēļ paaugstinājās slodze sociālo jautāju risināšanā iesaistītajiem dienestiem, kā arī veicināja sadarbību ar nevalstiskām organizācijām. Energoresursu izmaksu pieauguma dēļ bija jāveic aktīvi pasākumi patēriņa samazināšanai, to racionālai izmantošanai.

Lielā mērā visus apkopotus datus ietekmē arī demogrāfiskie rādītāji (iedzīvotāju skaits no 30917 deklarētiem iedzīvotājiem 2022.gadā pieaudzis uz 31304 iedzīvotājiem 2023.gadā - pēc CSP datiem) un no tiem izrietošās sekas.

Palielinājies gan Siguldas novadā deklarēto pirmsskolas vecuma bērnu īpatsvars, kas apmeklē Siguldas novada pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādes vai skolu pirmsskolas grupas, gan arī pirmsskolas vecuma bērnu skaits, kas reģistrēti rindā uz vietu Siguldas novada pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēs, kas nosaka nepieciešamību veikt ieguldījumus pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūrā. Pieaudzis arī kopumā izglītojamo skaitā visos izglītības iestāžu veidos. Neskatoties uz iepriekšējo gadu izaicinājumiem, kad notikusi pāreja uz attālinātu vai daļēji attālinātu mācību procesu, visos būtiskākajos izglītības jomas rezultatīvajos rādītājos ir vērojama stabilitāte. Pieaudzis arī valsts mācību priekšmetu olimpiāžu un zinātnisko lasījumu laureātu skaits.

Sporta un aktīvā dzīvesveida jomas rezultatīvajos rādītājos vērojam augšupeja, salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Palielinājies sporta skolas audzēkņu skaits un audzēkņu skaits interešu izglītības nodarbībās. Būtiski pieaudzis sporta pasākumu, tai skaitā skolu sporta pasākumu un sporta centru apmeklētāju skaits.

Veselības un sociālās aprūpes pakalpojumi tiek sniegti atbilstoši pieprasījumam un vajadzībām, piemērojoties izmaiņām, ko ieviesa karadarbība Ukrainā, ar bēgļu lielu plūsmu un COVID 19 pandēmijas sekas. Rezultāti liecina, ka pēdējos divos gados palielinājies sociālās palīdzības saņēmēju skaits un sniegto sociālo pakalpojumu saņēmēju skaits salīdzinot ar 2021. gadu. Tas skaidrojams ar to, ka 2021.gadā tika nodrošināti tikai pašvaldības saistošajos noteikumos noteiktie sociālie pakalpojumi. 2022. gadā tika realizēts Eiropas Sociālā fonda projekts "Deinstitutionalizācija un sociālie pakalpojumi personām ar invaliditāti un bērniem" kura ietvaros tika izveidoti un nodrošināti vairāki sociālie pakalpojumi, tāpēc pakalpojumu saņēmēju skaits tik liels. Jau esošajiem pašvaldības nodrošinātajiem pakalpojumiem, pievienojās jauni sociālo pakalpojumu veidi (grupu mājas, atelpas brīža, bērnu aprūpes pakalpojumus utt.). 2023. gadā projekts ilga nepilnu gadu, tāpēc saņēmēju skaits samazinās (nav vairāk tik daudz pakalpojumu jo tie bija par ESF līdzekļiem) 2024. gadā pakalpojumi tiek nodrošināti izveidotajā DI projekta infrastruktūrā.

Saglabājusies nevalstiskā sektora līdzdalība sociālo pakalpojumu sniegšanā.

Pieaudzis pašvaldības finansējums kultūrai uz vienu iedzīvotāju. 2023.gadā pieaudzis dažādu kultūras pasākumu skaits un apmeklētāju skaits tajos. Stabili pieaugumu visos rādītājos uzrāda arī amatiermākslas joma. Būtiski pieaudzis pasākumu skaits, kas domāti bērniem un ģimenēm ar bērniem, nodrošinot kultūras pasākumu klāstu visām vecuma grupām.

Palielinājies pašvaldības darbinieku skaits, kuri iesaistījušies prasmju līmeņa paaugstināšanas programmā. Darbinieki aktīvi izmantoja attālinātās komunikācijas iespējas savu prasmju un zināšanu paaugstināšanā. Pašvaldības policijas darbību raksturo izsaukumu un reģistrēto administratīvo pārkāpumu skaits. Pagājušajā gadā, palielinoties sociāli ekonomiskai spriedzei sabiedrībā, palielinājies gan izsaukumu, gan reģistrēto pārkāpumu skaits.

Infrastruktūras attīstības jomā vērojamas pozitīvas tendences visos sektoros – gan ūdens/kanalizācijas tīklu attīstība, gan siltumapgādē, kur nepalielinoties siltumapgādes pieejamībai, veikti ieguldījumi inženiertīklu infrastruktūras atjaunošanā. Vērojama pieslēgumu skaita izbūves stabilitāte centralizētajām ūdens un kanalizācijas sistēmām, kas sekmē Eiropas Savienības Kohēzijas fonda izvirzīto mērķu sasniegšanu. Mērķtiecīgi pieaug šķīrto atkritumu punktu skaits, veidojot racionālu novada pārklājuma tīklu. Nemainīgs palicis ar cieto segumu klāto ielu un ceļu garums, kā arī gājēju un velobraucēju ceļu garums gan Siguldas pilsētā, gan visā novada teritorijā.

Palielinājies iedzīvotāju ienākumu nodoklis uz vienu iedzīvotāju un budžeta ieņēmumi pašvaldībā. Komercreģistrā un Uzņēmumu reģistrā reģistrēto uzņēmumu skaits ir palielinājies, vienlaikus samazinājies likvidēto uzņēmumu skaits.

Samazinājies kopējais bezdarba līmenis novadā un ilgstošo bezdarbnieku skaits.

Pēc būtiska krituma pandēmijas ietekmē, kas bija vērojams tūrisma jomā, tūrisma jomas rādītāji ir uzrādījuši pieaugumu.

Būtiski pieaudzis apmeklētāju skaits gan Tūrisma informācijas centrā, gan arī nakšņošanas vietās.

Pagājušajā gadā ir palielinājies pašvaldības budžets un veikti ieguldījumi gan ceļu infrastruktūras uzlabošanā, gan pašvaldības īpašumu atjaunošanā un izbūvē. Piesaistot papildus līdzekļus no Valsts budžeta, veicot aizņēmums, tika veikti darbi izglītības iestāžu infrastruktūras atjaunošanā, ceļu un ielu infrastruktūras atjaunošanā un Livonijas ordeņa pils mūru saglabāšanai. Livonijas ordeņa pils mūru saglabāšanai tika piesaistīti papildus līdzekļi arī no Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes līdzekļiem avārijas darbu novēršanai.

Galvenās problēmas, kas ietekmē novada turpmāku attīstību ir saistītas ar kvalificēta darba spēka trūkumu gan pašvaldībā, gan arī novadā kopumā, kā arī ierobežotās iespējas piesaistīt finansējumu novadam nozīmīgiem projektiem. Būvniecības izmaksu pieaugums ietekmē lēmumu pieņemšanu par apjomīgu infrastruktūras objektu projektu realizāciju.

Siguldas novads spējis piemēroties apstākļiem un ietekmei, ko atstāja karadarbība Ukrainā, ierobežotās budžeta iespējas un saglabā līdzsvarotas attīstības tendenci, neskatoties uz mainīgajiem apstākļiem. Investīciju plānā iekļautie projekti īstenoti atbilstoši budžetā piešķirtajiem līdzekļiem.

Siguldas novada Attīstības programmas grozījumi vai aktualizācija nav nepieciešama. Vienlaicīgi ar Uzraudzības ziņojumu apstiprināšanu, tiek aktualizēts Rīcības plāns un Investīciju plāns, atbilstoši pašvaldības izvirzītajām prioritātēm un pieejamajiem finanšu resursiem. No 2023.gada Investīciju plāna izslēgti 22 realizētie projekti.